

**Силабус навчальної дисципліни
«Охорона культурної спадщини»**

Спеціальність: 023 Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація
Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Статус дисципліни відповідно до навчального плану	вільного вибору здобувача
Курс Семестр	2 3
Семестровий контроль	3 семестр – <u>диференційований залік</u>
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	Загальна кількість годин – 165 годин , кредитів ЄКТС – 5,5: аудиторні години – 80 (лекційні – 64 год., семінарські заняття – 16 год.), для самостійної роботи здобувачів визначено 85 год.)
Мова викладання	українська
Що буде вивчатися (предмет навчання,)	Предметом вивчення дисципліни є теорія та практика охорони культурної спадщини в історичному, правовому та культурному аспекті.
Чому це цікаво/потрібно вивчати (мета, завдання)	- Мета дисципліни – формування у здобувачів теоретичних знань стосовно матеріальної та духовної культурної спадщини України, її охорони та збереження. - Завдання: • ознайомлення із сучасною класифікацією матеріальних історико-культурних пам'яток; • надання систематизованих знань стосовно сучасної культурної політики України у сфері охорони матеріальної культурної спадщини.
Пререквізити (попередні компетентності, необхідні для вивчення дисципліни)	Для здобувачів, які не мають відповідної підготовки: - вміння проводити попередній аналіз мистецьких та культурних об'єктів - володіння: елементарними навичками мистецтвознавчого аналізу та атрибуції - вміння аналізувати культурні об'єкти - вміння працювати з джерелами, верифікувати отриману інформацію - вміння аргументовано відстоювати власну думку.
Пореквізити (компетентності, отримані після вивчення дисципліни)	Інтегральна: - здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва і реставрації, а також експертизи творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування системи інтегрованих знань з теорії, історії мистецтва та експертизи,

спрямованих на розвиток здатності особистості до креативної самореалізації у сфері мистецтвознавчої експертизи та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні:

Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Навички міжособистісної взаємодії.

Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові:

Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.

Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.

Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально- предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання.

Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно- комунікаційних технологій.

Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

<p>Чому можна навчитися (результати навчання)</p>	<p>Володіти ґрунтовними знаннями з історії образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва реставрації, мистецтвознавчої експертизи, основ законодавства у галузі культури і мистецтв.</p> <p>Володіти глибокими знаннями визначеної сфери дослідження у поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії.</p> <p>Володіти техніками, прийомами та методиками мистецтвознавчого аналізу та експертизи, атрибуції мистецьких творів і пам'яток культури.</p> <p>Вміти виокремити основні етапи розвитку світового та національного мистецтва, вміти виділити та обґрунтувати загальні засади та специфіку культурно-історичних процесів.</p> <p>Володіти методами опрацювання мистецтвознавчої літератури, узагальнення та аналізу мистецького матеріалу з дотриманням норм академічної доброчесності, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.</p> <p>Володіти понятійно-категоріальним апаратом та використання фахової термінології мистецтвознавства, застосування їх при проведенні наукових студій та публікації результатів дослідження.</p>
<p>Критерії оцінювання (екзаменаційна політика)</p>	<p>Форми оцінювання: - семестрове оцінювання: 1. Контрольна робота (тест) – 15 балів/ 5 балів*. 2. Відвідування лекцій – 5 балів/ 5 бали. 3. Оцінювання роботи під час практичних занять – 15 балів/ 10 балів. 5. Підготовка презентації – 15 балів/5 балів. 6. Участь у наукових конференціях – 15 балів/10 балів. 7. Самостійна робота – 15 балів/5 балів. * максимальний бал/ пороговий бал для отримання позитивної оцінки з відповідної форми контролю.</p> <p>Організація оцінювання. Контроль за якістю навчання здобувача вищої освіти здійснюється за 100-бальною системою. Загальну кількість балів здобувача вищої освіти формують семестрові бали, отримані з усіх тем змістових розділів (бали, отримані за контрольну роботу (у формі тестування), презентації тощо; бали, отримані за виконання самостійного завдання, участі у семінарі, а також бали, які отримані за підсумкову роботу (залік).</p> <p>підсумкове оцінювання: - форма оцінювання – диференційований залік; максимальна кількість балів, які може отримати здобувач – 20 балів</p> <p>Організація оцінювання Контроль за якістю навчання здобувача вищої освіти здійснюється за 100-бальною системою. Загальну кількість балів здобувача вищої освіти формують семестрові бали, отримані з усіх тем змістових розділів (бали, отримані за контрольну роботу (у формі тестування), презентації тощо; бали, отримані за виконання самостійного завдання, участі у семінарі, а також бали, які отримані за підсумкову роботу (залік).</p> <p>Умовою допуску до підсумкового оцінювання є отримання</p>

	<p>здобувачем під час семестрового оцінювання не менше ніж 40 балів (критично-розрахунковий мінімум). При цьому обов'язковим є успішне складання контрольних робіт, виконання самостійних робіт та участь у семінарах, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни.</p> <p>У випадку відсутності здобувача вищої освіти з поважних причин, відпрацювання та перездачі контрольних робіт здійснюються у відповідності до «Положення про організацію освітнього процесу в НАКККіМ» (від 31 жовтня 2018 р., наказ №187-0).</p> <p>Оцінка здійснюється за результатами роботи впродовж усього семестру. Здобувач вищої освіти, який набрав суму залікових балів (60) має право отримати підсумкову оцінку за залік за результатами поточного контролю. Здобувачі вищої освіти, які набрали протягом семестру менше 60 балів, обов'язково складають залік.</p> <p>Присутність всіх здобувачів вищої освіти на заліку є обов'язковою.</p>
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)</p>	<p>Набуті в результаті вивчення дисципліни компетентності дають змогу працювати за фахом:</p> <p>мистецтвознавець (образотворче, декоративно-прикладне мистецтво);</p> <p>мистецтвознавець-експерт;</p> <p>мистецтвознавець-експерт (органи внутрішніх справ);</p> <p>науковий співробітник-консультант (музеєзнавство);</p> <p>експерт з комплектування музейного та виставкового фонду;</p> <p>науковий співробітник;</p> <p>оцінювачі творів мистецтва;</p> <p>аукціоністи;</p> <p>держслужбовці в органах управління у сфері культури.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни:</p> <p>Тема 1. Теоретико-практичні засади поняття «історико-культурна спадщина»</p> <p>Тема 2. Становлення законодавства про охорону культурної спадщини</p> <p>Тема 3. Формування національного законодавства про охорону і використання культурних пам'яток</p> <p>Тема 4. Правове забезпечення реституції і повернення культурних цінностей, втрачених і незаконно переміщених (вивезених) з України</p> <p>Тема 5. Об'єкти ЮНЕСКО</p> <p>Тема 6. Історико-культурні заповідники</p> <p>Тема 8. Музеї України в системі охорони, збереження і презентації пам'яток історії та культури</p> <p>Тема 9. Національні релігійні святині</p> <p>Тема 10. Архівна справа як форма збереження та використання історико-культурних пам'яток</p> <p>Види занять: лекції, семінарські заняття, контрольне тестування.</p> <p>Методи навчання: лекція, діалог, демонстрація, аналітичний, індуктивний, дослідницький, створення презентацій</p> <p>Форми навчання: групова, індивідуальна</p>

Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію НАКККІМ	<p>Рекомендована література:</p> <p>Базова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Акуленко В.І. Охорона пам'яток культури в Україні. Київ, 1991. 193 с. 2. Гріффен Л.О. Пам'ятка техніки як феномен історії і культури. <i>Праці Центру пам'яткознавства</i>. 20008. Вип. 14. С. 40–52. 3. Гріффен Л.О., Константинов, В.О. Український технічний музей. Центр пам'яткознавства НАН України та УТОПіК. Ніжин, 2008. 172 с. 4. Закон України «Про охорону культурної спадщини» URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1805-14. 5. Заремба С.З. Нариси з історії українського пам'яткознавства. Київ: Аратта, 2002. 204 с. 6. Заремба С.З. Пам'яткознавство України: історія і сучасність. <i>Праці Центру пам'яткознавства</i>. 1992. Вип. 1. С. 5–24. 7. Заремба С.З. Українське пам'яткознавство: історія, теорія, сучасність. Київ, 1995. 289 с. 8. Зозуля С.Ю. Створення реєстру некрополістичних пам'яток України. <i>Праці Центру пам'яткознавства</i>. 2006 Вип. 10. С. 205 – 223. 9. Ковальчук Г.І. Книжкові пам'ятки (рідкісні та цінні книжки) в бібліотечних фондах. Київ, 2004. 644 с. 10. Кот С.І. Загальні питання висвітлення пам'яток. Актуальні питання виявлення і дослідження пам'яток історії та культури (на матеріалах Зводу пам'яток історії та культури України). Київ, 1999. 301 с. Частина перша. С.18—70. 11. Пам'яткознавчі студії в Україні: теорія і практика. Київ, 2007. 336 с. <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/462 2. http://library.nakkkim.edu.ua/ електронний каталог бібліотеки Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв 3. http://elib.nakkkim.edu.ua/ 4. https://academicjournals.org/journals/bysubject/Arts-and-Education 5. http://www.e-booksdirectory.com/ 6. https://www.europeana.eu/en
Локація та матеріально-технічне забезпечення	<p>Ауд. 201, корп. 18; ауд. 206, корп. 7 НАКККіМ, комп'ютери, монітор, мультимедійна техніка</p>
Кафедра	<p>Кафедра мистецтвознавчої експертизи (корп. 18, каб. 203)</p>
Інститут	<p>Інститут практичної культурології та арт-менеджменту</p>
Інформація про науково-педагогічного працівника (з фото)	<div data-bbox="561 1682 911 2029" data-label="Image"> </div> <p>Несен Ірина Іванівна, доцент кафедри мистецтвознавчої</p>

експертизи, кандидат історичних наук

Автор колективних монографій, каталогів виставок, методичних матеріалів, понад 100 публікацій, присвячених проблемам українського декоративно-вжиткового мистецтва і традиційної культури.

Учасник міжнародних (Україна, Італія, Голландія, Німеччина) і всеукраїнських конференцій, симпозіумів.

Автор виставкових і музейних експозицій. Організатор низки Науково-практичних конференцій

Підвищення кваліфікації за програмою «Технології у навчальний процес закладів вищої мистецької освіти» (2019, НАКККіМ).

Свідоцтво про підвищення кваліфікації 12 СС 02214142 / 001743–19.

Протягом 2018–2021 років вийшло друком 25 публікацій, серед них:

1. Традиційне гончарство Житомирщини: проблеми дослідження і збереження. Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Імплементція конвенції про охорону нематеріальної культурної спадщини: підсумки та перспективи» (20–21 грудня 2017 р.). Київ, 2018. С. 50–55.
2. Лаврентій Крщонович: начерки до портрету митця епохи бароко. Художня культура і мистецька освіта: традиція та сучасність. Матеріали Міжнародної науково-творчої конференції. Київ: НАКККіМ, 2018. С. 138–140.
3. Українське народне житло в контексті проблеми синтезу мистецтв. Мистецтвознавчі записки. Зб. Наук. Пр. Вип. 36. К. : ІДЕЯ ПРИНТ, 2019. С. 77–82.
4. Архітектоніка костюму: теорія понять. Культурні та мистецькі студії XXI століття: науково-практичне партнерство. Матеріали міжнародного симпозіуму, присвяченого 50-річчю Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв 6.06.2019 року. Київ: НАКККіМ, 2019, С. 381–382.
5. Український традиційний костюм у контексті архітектоніки моделей. Український мистецтвознавчий дискурс : Колективна монографія/ за аг. Ред. д.і.н. В.В. Карпова; НАКККіМ. Рига: Izdevniecība «Baltija Publishing». 2020. С. 292–305.
6. Стилiстичні особливості театральних костюмів Анатолія Петрицького у виставах за мотивами творів Миколи Гоголя. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 33. Дрогобич: Гельветика, 2020. С. 1–10.
7. Проблема змістів і формотворення театального вбрання для п'єси Оскара Вайльда: на прикладі комедії «Як важливо бути серйозним». Міжнародна науково-практична конференція «Культурологія та мистецтвознавство: точки дотику та перспективи розвитку». Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 27-28 листопада 2020 р. Венеція, 2020. С. 209–213.
8. Джерела змістів театального костюму авангардних вистав: за образами костюмів балету «Парад» (1917 р.). Міжнародна науково-практична конференція «Спеціалізовані і мультидисциплінарні

	<p>дослідження». Матеріали міжнародної науково-практичної конференції 11 грудня 2020 р. Амстердам. Голландія. 2020. С. 94–98.</p> <p>9. Синтез мистецтв. Навчальний посібник. Київ: НАКККіМ, 2020. 120 с.</p> <p>10. Експертиза предметів та атрибутів: Культова атрибутика. Методичні рекомендації до практичних занять і самостійної роботи здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». Київ: НАКККіМ, 2021. 39 с.</p> <p>11. Особенности стилистики костюма в символистском театре. Scientific Collection Interconf+.Theory and Practice of Science: Key Aspects. Rome. Italy. 7–8.04.2021. № 49. P. 418–422.</p> <p>12. Stage Costume And Problems Of Theatrical Symbolism In Ukraine: Based On The Premiere Performance Of Drama “Stone Host” By Lesya Ukrainka In 1914. Linguistics and Culture Review. 2021 5(S4). P. 819-831.</p> <p>13. Semiotic Codes of the Costume in the Political Theater Performances in the USSR of the 1930s. Art: metamorphoses and discourses. Collective monograph. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2021. P. 143–162.</p>
Політика академічної доброчесності	<p>Всі учасники освітньої діяльності дотримуються політики академічної доброчесності, визначеної вимогами НАКККіМ, що є запорукою якості освіти.</p>
Лінк на дисципліну	<p>Програма розміщена на сторінці кафедри мистецтвознавчої експертизи https://nakkkim.edu.ua/instituti/instituti-institut-praktichnoji-kulturologiji-ta-art-menedzhmentu/kafedra-mistetstvoznavchoji-ekspertizi</p>